

URDHËR
Nr. 751, datë 25.9.2024

PËR PËRDITËSIMIN E URDHRIT TË MINISTRIT NR. 275, DATË 5.5.2023,
“PËR MIRATIMIN E LËNDËVE VEPRUESE DHE PËRBËRËSVE TË TJERË, NË
PËRMBAJTJE TË PMB-ve”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës; të nenit 19, pika 5, të kreut V, të ligjit nr. 105/2016, “Për mbrojtjen e bimëve”, të ndryshuar, si dhe të vendimit nr. 335, datë 6.6.2018, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullave për regjistrimin, të procedurës dhe kritereve të vlerësimit të produkteve për mbrojtjen e bimëve”, të ndryshuar, dhe sipas propozimit të strukturës përgjegjëse për mbrojtjen e bimëve,

URDHËROJ:

1. Në urdhrin e ministrit nr. 275, datë 5.5.2023, “Për miratimin e lëndëve vepruese dhe përbërësve të tjerë, në përmbajtje të PMB-ve”, të ndryshuar, bëhet përditësimi me ndryshimet dhe shtesat, si më poshtë:

- a) Rinovohet regjistrimi për 3 (tre) lëndë vepruese, bashkëlidhur këtij urdhri;
- b) Zgjatën afatet e regjistrimit për 8 (tetë) lëndë vepruese, bashkëlidhur këtij urdhri;
- c) Nuk miratohet si lëndë vepruese bazike (një) lëndë vepruese, bashkëlidhur këtij urdhri.

2. Përditësimi sipas shkronjës “b” të pasqyrohet në dokumentet e regjistrimit të PMB-ve, të regjistruara.

3. Për zbatimin e këtij urdhri ngarkohet Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDESMINISTËR I BUJQËSISË
DHE ZHVILLIMIT RURAL
Arian Jaupllari

1. RINOVOHET REGJISTRIMI (RIREGJISTRIM) PËR LËNDËT VEPRUESE SI MË POSHTË:

Nr.	Emri i zakonshëm dhe numri i identifikimit	Emërtimi IUPAC	Pastërtia	Data e miratimit	Data e përfundimit	Dispozita specifike
1	Captan CAS No 133-06-2 CIPAC No 40	N-[(trichloromethyl)thio]cyclohex-4-ene-1,2-dicarboximide	≥ 930 g/kg -Perchloromethyl mercaptan: ≤ 5 g/kg; folpet: ≤ 10 g/kg; carbon tetrachloride: ≤ 0,1 g/kg.	1 nëntor 2024	31 tetor 2039	Për përdorime në terrene të jashtme do të zbatohen kushtet e mëposhtme: - mund të regjistrohet vetëm përdorimi jashtë lulëzimit të kulturës dhe kur nuk ka barëra të këqija të lulëzuara në rreshtat e kulturave të trajtuara, - do të kërkohet që aplikimet në pemëtore (psh. mollë, qersh) të bëhen vetëm me pajisje aplikimi që rrisin saktësinë dhe saktësinë e aplikimit (p.sh. mburojat e shkarkimeve, spërkatës të mbrojtur, spërkatës me kapuç, spërkatës tuneli, spërkatës të kontrolluar me sensorë) dhe, duke ruajtur shkallën e aplikimit në sipërfaqet e synuara, arrin një reduktim mesatar prej të paktën 61% të PMB-së të

						aplikuar/ha dhe një reduktim minimal prej 20% të humbjes së PMB-së në tokë, në krahasim me praktikatat dhe aplikimet me pajisjet e aplikimit konvencional. Për zbatimin e parimeve uniforme, do të merren parasysh konkluzionet e raportit të rinovimit të kaptanit, dhe në veçanti shtojcat I dhe II të tij. Për më tepër, zbutjet e rrezikut si zonat mbrojtëse pa spërkatje nga kufijtë e fushës, do të kërkohen, kur është e përshtatshme, në bazë të vlerësimit të rrezikut për të mbrojtur bletët dhe organizmat ujorë. Në vlerësimin e përgjithshëm, do të kushtohet vëmendje e veçantë për: - pajtueshmërinë me specifikimet teknike të kaptanit, për të cilin janë paraqitur kërkesat për regjistrim; - mbrojtjen e operatorëve dhe punëtorëve, duke siguruar që kushtet e përdorimit përfshijnë aplikimin e pajisjeve të përshtatshme mbrojtëse personale, duke marrë parasysh potencialin e lartë sensibilizues të lëkurës nga kaptani; - mbrojtjen e kalimtarëve dhe banorëve, duke siguruar që kushtet e përdorimit përfshijnë masa të përshtatshme për zbutjen e rrezikut, duke marrë parasysh potencialin e lartë sensibilizues të lëkurës nga kaptani. Brenda dy viteve nga 24 shtatori 2024, aplikanti duhet t'i paraqesë Komisionit, informacion konfirmues, në lidhje me: 1. efektin e proceseve të trajtimit të ujit në natyrën e mbetjeve të metaboliteve të kaptanit THIPI dhe THPAM të pranishme në ujërat nëntokësore, kur ato përftohen për ujë të pijshëm; 2. rëndësinë e metaboliteve THIPI dhe THPAM që mund të shfaqen në ujërat nëntokësore, duke marrë parasysh propozimin e klasifikimit të kaptanit si toksik për riprodhimin kategoria 2 dhe si STOT-RE kategoria 1; 3. qëndrueshmërinë e ruajtjes së kaptanit në matricat me përmbajtje të lartë acidi, në përputhje me udhëzuesin përkatës të Testit të OECD; dhe Për më tepër, brenda 18 muajve nga data 24 shtator 2024, aplikanti duhet t'i paraqesë Komisionit informacionin dhe të dhënat e ekspozimit që tregojnë se pajisjet e aplikimit të pesticideve të përdorura në pemishte rrit saktësinë e aplikimit dhe arrin një reduktim të ekspozimit prej të paktën 61% të PMB-së të aplikuar/ha dhe një minimum prej 20% reduktim i humbjes së PMB-së në tokë, në krahasim me praktikatat dhe aplikimet me pajisjet e aplikimit konvencional.
2	Folpet CAS No: 133-07-3 CIPAC No: 75	N- [(trichloromethyl)thio]phthalimide	≥ 940 g/kg Papastërtitë e mëposhtme nuk duhet të kalojnë nivelet e mëposhtme në materialin teknik: - (t r i c h l o r o (chlorosulfanyl) methane) (PCMM): 2 g/kg; - c a r b o n tetrachloride: 2 g/kg;	1 nëntor 2024	31 tetor 2039	Për zbatimin e parimeve uniforme, do të merren parasysh përfundimet e raportit të rinovimit për folpet, dhe në veçanti shtojcat I dhe II të tij. Në këtë vlerësim të përgjithshëm, do të kushtohet vëmendje e veçantë për: - mbrojtjen e organizmave ujorë, duke siguruar një minimum prej 95% reduktim të lëvizjes së spërkatjes pranë trupave ujorë, të tillë si ai i ofruar nga një zonë tampon 20 m pa spërkatje, përveç rasteve kur rezultati i vlerësimit të rrezikut të ndërmarrë për

			- captan: 3 g/kg; - carbon disulphide: 2,5 g/kg.			përdorimin e PMB-së tregon se masat për zbutjen e rrezikut nuk nevojiten ose mund të ulen sepse nuk ka rreziqe të papranueshme të shkaktuara nga zhvendosja e spërkatjes; - mbrojtjen e operatorëve (përdorimi i PPE për operatorët gjatë përzierjes, ngarkimit dhe aplikimit) dhe punëtorëve (përdorimi i veshjeve të punës dhe dorezave mbrojtëse për aktivitetet e rihyrjes); dhe - mbrojtjen e kalimtarëve dhe banorëve, duke siguruar që kushtet e përdorimit të përfshijnë masat adekuate për zbutjen e rrezikut, të tilla si pajisjet për reduktimin e lëvizjes, me qëllim minimizimin e ekspozimit. Kushtet e përdorimit do të përfshijnë masa për zbutjen e rrezikut, aty ku është e nevojshme. Kërkuesi duhet të paraqesë informacion konfirmues për të përcaktuar nivelet e acidit ftalik që rrjedhin nga përdorimi i folpetit, duke marrë parasysh nivelet e sfondit të acidit ftalik në grurë dhe elb gjatë provave në terren të mbetjeve për përdorimet e listuara vetëm në shtojcën II të raportit të rinovimit.
3	Metrafenone CAS No: 220899-03-6 CIPAC No: 752	3'-bromo-2,3,4,6'-tetramethoxy-2',6-dimethylbenzophenone	≥ 980 g/kg Papastërtia dimethyl sulphate nuk duhet të kalojë 0,01 g/kg në materialin teknik.	1 nëntor 2024	31 tetor 2039	Për zbatimin e parimeve uniforme, do të merren parasysh konkluzionet e raportit të rinovimit për metrafenone, dhe në veçanti shtojcat I dhe II të tij. Në këtë vlerësim të përgjithshëm, do të kushtohet vëmendje e veçantë për: - mbrojtjen e operatorëve dhe punëtorëve; - vlerësimin e ekspozimit të konsumatorit, në lidhje me mbetjet që mund të jenë të pranishme në ushqim. Kushtet e përdorimit do të përfshijnë masa për zbutjen e rrezikut, aty ku është e nevojshme.

2. ZGJATEN AFATET E REGJISTRIMIT PËR LËNDËT VEPRUESE, SI MË POSHTË:

- Deri më 31 mars 2026:

1. Triclopyr;
2. Aluminium silicate;
3. Plant oils/rape seed oil (vajra bimore/vaj bërsi rrushi).

Gjithsej: 3 (tri) lëndë vepruese.

- Deri më 15 nëntor 2026:

1. Emamectin;
2. Acequinocyl.

Gjithsej: 2 (dy) lëndë vepruese.

- Deri më 15 janar 2027:

1. Pendimethalin

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.

- Acidet yndyrore C7 deri në C20, si vijon:

Nr.	Emri i zakonshëm dhe numri i identifikimit	Emërtimi IUPAC	Pastërtia	Data e miratimit	Data e përfundimit	Dispozita specifike
	CAS No 112-05-0 (Pelargonic acid) 67701-09-1 (acidet yndyrore C7-C18 dhe C18 kriperë të rast) pangopura të kaliumit) 124-07-2 (Caprylic acid) 334-48-5 (Capric acid)	Nonanoic acid Caprylic acid, Pelargonic acid, Capric acid, Lauric acid, Oleic acid (ISO në çdo rast) Octanoic acid, Nonanoic acid, Decanoic acid, Dodecanoic acid, cis-9-Octadecenoic acid (IUPAC në çdo rast)	≥ 889 g/kg (Pelargonic acid) ≥ 838 g/kg acidet yndyrore ≥ 99 % esteret metil të acideve	1 shtator 2009	31 gusht 2026	Mund të regjistrohen vetëm përdorime, si: insekticide, akaricide, herbicide dhe rregullues të rritjes së bimëve. Kushtet e përdorimit do të përfshijnë, kur është e përshtatshme, masa për

	Acidet yndyrore, C7-C10, Me estere	yndyrore			zbutjen e rrezikut.
143-07-7 (Lauric acid)	Nonanoic acid	≥ 889 g/kg	1 shtator	31 gusht 2024	
112-80-1 (Oleic acid)	Caprylic acid, Pelargonic acid, Capric acid	(Pelargonic acid)	2009		
85566-26-3 (acidet yndyrore C8-C10 Me estere)	acid, Lauric acid, Oleic acid (ISO në çdo rast)	≥ 838 g/kg			
111-11-5 (Methyl octanoate)	Octanoic acid, Nonanoic acid, Decanoic acid	acidet yndyrore			
110-42-9 (Methyl decanoate)	acid, Dodecanoic acid, cis-9-Octadecenoic acid (IUPAC në çdo rast)	≥ 99 % esteret metil të acideve			
CIPAC: Nuk caktohet	Acidet yndyrore, C7-C10, Me estere	yndyrore			

Gjithsej: 2 (dy) lëndë vepruese.

Totali: 8 (tetë) lëndë vepruese.

3. MOSMIRATIM I LËNDËS VEPRUESE BAZIKE, SI MË POSHTË:

1. Pluhuri i lëvozhgës së vezës

Substanca *pluhur i lëvozhgës së vezës* nuk miratohet si lëndë vepruese bazike.

Gjithsej: 1 (një) lëndë vepruese.